

PŘÍBĚH V JEDNÉ VĚTĚ

Violeta Bajmaku Zbytečný pád

Andrea nesměle vykročila, šla kupředu a stále zrychlovala, až sprintovala tak rychle, že zakopla o vlastní nohu, spadla z běžeckého pásu na tvrdou zem a přiznala si, že byla hloupost stydět se požádat o radu v posilovně plné lidí.

Zuzana Kniežová Veta, ktorá má obsahovať Všetko, ale Všetko obsahovať nemôže, pretože nič neobsahuje Všetko

Ozvala sa rana ako z dela, Marcel vyskočil z mileneckej lože a hnal sa húštinou rastúcou za poľovníckou chatou, keď mu pri behu došlo, že si nezaviazal šnúrkou, čo mu spolu s kombináciou ťarbavosti a zemskej gravitácie pri ďalšom výstrele z pušky zachránilo život.

CESTA K ŠPATNÉMU TEXTU

Jak (ne)dobře (ne)psát

0. Jednoho rána, takto v zimě, vstanete a uvědomíte si, jak vypadá první skvělá věta v příběhu.

1. Vyhýbejte se otřepaným frázím jako čert kříži.
2. Pište tak nějak víceméně konkrétně, protože esence emoce je tak říkajíc nejvíc.
3. Upozorňuji! : naučte se správně, používat; interpunkci ..... " !
4. Netenduj k implementaci cizích termínů. Ani ad hoc.
5. Zapřísahávám vás, ať vás Pán Bůh chrání, vyhýbejte se patosu!!!
Za šesté: Udržujte jednotnost textu.
7. Neopakuj slova zbytečně, nepoužívej jich víc, než je zapotřebí – protože, a to už možná víte – je to zbytečné.
8. Jsou opravdu řečnické otázky nutné?
9. Nejdůležitější nade vše je vědět, že přehánění je milionkrát horší než střídmé vyjadřování.
10. Závěr máme promyšlený už na začátku, abychom věděli, že tento text nějak skončí...
6. Každý text je nutné si po sobě znovu přečíst!

LitAero 1 / Jaro 2020 – První slova

Sestavil: Mathej Thomka pro literární workshop – Zážitkové psaní – Sedm dnů do týdne.

*Autorky: Barbora Aradská, Violeta Bajmaku, Kristýna Hladíková, Veronika Ilievová, Zuzana Kniežová, Monika Pokorná, Jana Sváčková, Alena Špaková, Lucie Trtílková
Neprošlo jazykovou a pravopisnou kontrolou.*

RITUÁLY

Violeta Bajmaku Dobrý start

Svou práci zbožňuji. Ráda tam přicházím dříve než ostatní. Uvařím si kávu a skrz žaluzie sleduji východ slunce.

Miluji výhled, kde se okna téměř dotýká borovice, a ptáci zpívají jen pro mě. O to víc, že se mám stěhovat do jiné kanceláře.

Tisknu tlačítko a obrazovka mě zdraví:
Vítejte, Violeto.

Lucie Trtílková Brzy a přece pozdě

Zase zvoní. Ještě pět minut. Ještě deset. A jsem na třiceti.
To se zase povedlo, Lucko.

Na cvičení na mě nepočkají, takže se dávím kaší s ovocem, svetr mám naruby a dávám vyniknout přirozené kráse.

Třicet minut probouzení, po pěti minutách, a čekám, že jako zázrakem budu vyspaná do růžova.

Veronika Ilievová Paní Veronika C.

Jako každý správný pseudointelektuál mezi lidmi šířím fakt, že se nikdy nedívám na televizi. Celý týden však myslím na to, aby už byl víkend.

Každé sobotní ráno věnuji pouze jednomu muži, kterým je poručík Colombo.
Je to rituál a láska, na kterou jedinou nežárlí můj muž.

Jsem totiž paní Colombová.

Alena Špaková Malá balkónová revoluce

Crrr!

Přidávám si ještě krásných sedm minut, přemýšlím a říkám si: „Tak, Álo, jaký asi bude první den po dovolené?“

Místo odpovědi nohou líně posunu závěs u okna a spatřím to co vždy.

Staříčkový pán odvedle snídá na balkóně úplně nahý.

Závidím mu. Snídání i odvahy. Den začal. Pro oba.

Jana Sváčková
Návrat domů

Měkké světlo hladí dlaždice okolo zrcadla v koupelně.

Jano, konečně si doma!

To byl hektický den. Za okem cítím bolest.

Odlišuji obličej, mazlivě si vatovým kolečkem přejíždím po obličejí.

Beru do ruky malou krabičku, otvírám jí.

Uhm, vyvinu tlak, vyndávám skleněné oko, ukládám ho do ní.

Tlak v hlavě povolil.

Zuzana Kniežová
Drobná lož

Pod vodou je vždy ticho. Tri, dva, jedna, zalapám po vzduchu sekundu před vynorením. Stredy patria mne, hladine a tlaku v ušiach. Chlór cítim až na sliznici, prehítam ho spolu so svojím menom. Zuzana.

Vyliezam z bazéna odľahčená o jednu atmosféru.

Plavčík si ma dnes všimol. Asi mám dobrý štýl.

Monika Pokorná
Zmrzlinové rituály

Zamykám kolo. V práci jsem se nenadřela, odměnu si nezasloužím.

Avšak když míjím zmrzlinárnu vedle vchodových dveří, představa zmrzliny, s celými lískovými oříšky, s intenzivním smetanovým dojezdem a pocitem křupavého rozkousnutí, je vždycky silnější.

Když není fronta dlouhá, namlouvám si, že mám zmrzlinové štěstí a musím si ji hned koupit.

x x x

V každém gestu kouzelného Itala je cítit prožitek. Krok k vitríně, kopečkovač v ruce, pozdrav s velkým úsměvem.

„Mónica, čokoládovo-oříškovo-banánová,“ pyšně mi představuje novinku. „Je ještě lepší!“

Horší to být nemůže. Nejím banány. Natož s čokoládou.

Dávám šanci vlašskému ořechu. Není to ono. Je lehce nahořklý a křupání podivně měkké.

„Býčia šija, to je krásna prezývka. Určite je do mňa až po pliecko,“ zachichotal sa sám pre seba.

„Počkám si na ňu, ja jej ešte ukážem, čo je uherák!“ zaiskrilo mu v očiach pri myšlienke na ďalšie stretnutie s Uhorskou kráľovnou.

Ale to je, drahý čitateľ, už iný príbeh.

DRABBLE Z PRVNÍ VĚTY**Violeta Bajmaku**
Chlapec za oknem

„Unikal jsem na půdu a skrýval se ve starých knihách pokrytých prachem. Bývala mi zima, celý rok jsem míval na sobě staré bavlněné tričko. Balil jsem se do deky a sedával v hnízdě z ilustrovaných knih.

Když jsem zaslechl hlasy z ulice, vylézal jsem po slovnících k oknu a sledoval skrz tabulku skla děti běžící za míčem. Maminka by se zlobila, kdyby o tom věděla. Porušila zákon, když tady se mnou žila bez víza. Nikdo mě nesměl vidět. Ale já se moc nudil.“

„Ale vždyť jste si mohl číst, pane učiteli,“ namítl Honzík.

„Nechodil jsem do školy, neuměl jsem to.“

Barbora Aradská
Rezeň vysmažený, doma nejlepší

Dojedli polievku a Anna zobrala odvahu povedať, čo odkladala.

„Martin ma nechal, sťahujem sa domov!“

Všetci přítomní zdvihli hlavu. Ticho rušila len zapnutá telka.

„Ja som to vedela, chudák Martin!“ zakrútila hlavou mama.

„Aký chudák?“ Anna vzala taniere zo stola.

„Nemysli si, že sa vrátiš domov. Si dospelá!“

„Tak pôjdem preč!“ naštvane servírovala zemiakový šalát na stôl.

„V zahraničí ma nikto nebude kontrolovať.“

„Preč? Zostaneš doma a basta!“ otec flákol rezňom na tanier.

„Už som rozhodnutá!“

„Nevymýšľaj, tu sme predsa tvoji!“

Přítomní sa pustili s chuťou do jedla, len v pozadí bolo počuť: „Nejazdite do zahraničia, nákaza Covid-19 je nevyspytateľná!“

ŠPATNÝ TEXT

Zuzana Kniežová
Uhorská kráľovná

Postavil sa za ňu v šialenej túžbe po dotyku.

„Mám sa jej prihovoriť? Nemám sa jej prihovoriť? Čo robiť?“ pýtal sa náš hlavný hrdina spolu s Nikolajom Gavrilovičom Černyševským, jedným zo základných predstaviteľov ruskej psychologicko-analytickej školy. Rusi a ich takmerrealizmus nie sú v tomto momente podstatní, však drahý čitateľ?

Nechajme teda nášho hrdinu unášať sa v rytme emocionálneho čardáša. Medzitým sa jeho srdce dalo do divokého klusu, hruď stúpala a klesala, pot sa mu lial z čela, horúčka mu vybehla z piat až ku jazyčke, kde sa zasekla ako karlovarská knedľa z nedeľného <knedlavepřazel>.

Ako každý piatok aj dnes si kupovala „půlkilauerákunekrájet“. Tá divokosť výberu ho opäť opantala. Výberom mäsového produktu ho lákala aj ona.

„Ak má rada uherák, určite musí byť divoká, ale zároveň sofistikovaná labužníčka, ostáva však pritom nohami pevne na zemi,“ zadumal sa.

Vládla akýmsi tajomnom, ktoré sa môže zrodiť len v útrobach mäsiarstva. Bola neurčitá, nečitateľná sťa kus krkovičky, ale zároveň vlastnila neodškriepiteľnú krásu mäsožravej rastliny. Znova zatúžil prihovoriť sa jej. Predstavoval si, ako sa otočí, odpovie na pozdrav a pritom z jej ústnej dutinky, (nemohol inak, len volať ten lahodný otvor dutinkou,) zachytí pach dobre údeného bravčového kolena.

Už teraz sa mu zbíhali slinky.

„Dobrý deň.“ jeho slová predbehli myšlienky, a tak ten pozdrav prekvapil aj jeho samého.

„Dobrý...“ odpovedala ticho, hľadiac do zeme.

„Ja som Krkovička, Jožo Krkovička. Vidíte, v tomto parku je len 0,07% múky,“ usmial sa. Stavil na osobný šarm a na dôraz na mene Jožo. Vedel, čo dokáže vetný prízvuk vyvolať.

„Tešilo ma.“ odpovedala pridávajúc do kroku, aby čo najrýchlejšie dosiahla na kľučku predajne, nereagujúc na zásadnú poznámku o pomere múky a mäsa v parku.

„Ah, ako sa voláte? Viete, ja vás sám pre seba volám Mária Terézia, viete, ten uherák a Uhorsko...“ zahabkal.

To už stihla byť vo dverách, ktoré sa za ňou nebezpečne rýchlo zatvárali. Vedel, že jej nemôže dovoliť odísť. Je to jediná šanca, ako sa k nej prepracovať: „Uherák, UHERÁK!!! Preboha!! To nie je náhoda!!!!“ opakoval si.

Dobehol ju pár krokov od červeného nápisu MASO-UZENINY, kde sa vo výklade lascívne usmievali dve drobné umelohmotné prasiatka. Dotkol sa jej laktá, aby sa otočila a on jej raz a navždy mohol povedať, ako veľmi miluje jej mäsožravé chuťové bunky.

„Nedotýkaj sa ma, ty Býčia šija,“ prudko sa otočila a ešte v pohybe mu plesla štangľou salámy po krku. Dala sa do behu, až sa za ňou zaprášilo.

LOV SLOV – SLOVESA

Jana Sváčková
Sejdeme se

Sejdeme se, říkala.

Zatahuje se.

Začíná pršet. Fouká. Sněží.

Stojím, přešlapuji, rozhlížím se.

Chvěju se, mrznu, oklepu se. Poskakuji.

Čekám, zuřím, nadávám si.

Přibíhá, směje se, chce se líbat.

Zlobím se!

Vybuchuji! Křičím, odcházím.

Pláče, dívá se, zůstává stát.

Violeta Bajmaku
Příliš malý šálek čaje

Přivoním si. Žasnu.

Nasávám. Nechávám se omámit. Vydechuji. Odpoutávám se, uvolňuji.

Nadechuji se. Chci se ponořit, nechat obklopit.

Skláním se. Foukám. Toužím ochutnat, nechci se spálit.

Usrkávám. Pomlaskávám si.

Osměluji se, piji. Zahřívám se. Nemohu odolat, ovládnout se.

Dopíjím.

Napomínám se: „Chvátala si!“

„Chtěla bych dolít, prosím!“

Monika Pokorná
FADO BAR

Slyším. Vzpomenu si. Zastavím se.

Otevřu, vkročím, rozhlídnu se.

Zaposlouchám se. Objednám si.

Nechávám se unášet.

Chci se uvolnit, odreagovat, opít se.

Upravím se, navoním. Piju, vlním se.

Spatřím. Znejistím, líbí se?

Usmívá se, gestikuluje. Červenám se.

Přistoupil, představil se.

Bavíme se, rozumíme si.

Dokázal zaujmout. Lichotí.

Tančíme. Políbíme se.

Omlouvá se, musí si odskočit.

Tančím. Čekám.

Nevrací se. Divím se, jdu si sednout.

Zapálím si, chci zaplatit.

Hledám, šátrám. Nenacházím.

Přemýšlím, tuším, děším se.

Rozčílím se, křičím!

Kristýna Hladíková
Novoroční předsevzetí

Svlékl se. Musí se opláchnout. Studí!
 Vychází. Rozechvěje se. Kráčí, zpomaluje. Mohl by uklouznout.
 Ohýbá se, zkouší. Chladí.
 Měl by sestoupit. Rozhodne se skočit.

Nadechne se, vymrští se.
 Natahuje se, vydechuje, ponoří se, smršťuje, nadechne se, rozrazí, smršťuje.
 Odrazí se, otočí. Zastaví.
 Oddychuje. Odpočívá. Tuhne. Lenoší.

Překona se! Vykopne. Natáhne se. Zvedá se, otáčí se. Opakuje. Zrychluje. Šplíchá.
 Makej! Polkne. Zakucká se. Nemůže dýchat.
 Zavelí si: „Stůj!“
 Napřímí se. Zachrchlá, odplivne si.
 Trápí se. Nesmí přemýšlet. Pokračuje.
 Roztahuje se, vykopává. Opakuje.
 Zkusí se otočit. Zapaží. Přitáhne se.

„Posiluji,“ chválí se.
 „Hubnu,“ ujišťuje se. Přidá. Plave. Snaží se nadechnout.
 „Přeháním?“ diví se.
 Počkej! Bolí. Píchá.
 Bojí se, zastaví. Končí. Stydí se.
 Musí se uklidnit. Nebude přepínat.
 Plavat se naučí. Vydrží. Vráť se.

Zuzana Kniežová**Text, ktorý cenzuruje substantíva tak veľmi, že ani jedna postava druhej nedovolí použiť podstatné meno**

Bežíš, skáčeš, nechávaš sa unášať, pridávaš.
 Nevládzeš. Vydýchneš.
 Vzhliadnem, chcem lietať, oslobodiť sa, nevážiť. Zrýchľujem, zasmejem sa. Sledujem.
 „Pridaj!“ zakričím.
 „Musí letieť!“ dodám.
 Zvečerieva sa, fúka, prituhuje. Prešľapuješ, šuchoceš.
 „Bude, bude...“ odpovedáš, rozkašleš sa. Vzďaľuješ sa, zastavuješ.
 „Let!“ rozkazujem.
 „Vyslobodiť, letieť, neobmedzovať sa. *Pasarán, Pasarán!*“ jačím.
 Neovládám sa, nemôžem sa prestať rehoť, točím sa.
 Povzbudzujem: „Plachti!“

„Ukáž, chcem vidieť!“ prehrabávam sa.
 „Neber, nechaj, prosím“, vravíš.
 Vytiahneš, odmotávaš. Zašuští, zavibruje. Priväzuješ, napínaš, bojuje, vzpína sa.
 „Bodaj by ...“ zahrešíš.
 „Švihaj!“ zdrsniavam, uvedomím si.
 Pozrieš sa, vytrváš, odmotávaš.
 Fúka.
 Vzpažíš, podskočíš. Vzlietne.

Prestanem dýchať.
 Stúpa, napína sa, zarezáva sa, bolí.
 Vyrovnáva sa, vyhráva. Nevie sa vynadávať.
 Plachtí.
 Rozprestiera sa, oslobodil sa, uletel. Utrhol sa, osamel, nebojí sa, zabudol.
 Roztancuje sa, cikcakuje, necháva sa unášať.

„Neplač“, pošepkáš.
 „Zbláznila si sa?“ usmeješ sa.
 Prikývnem.
 „Slobo...“
 Zamračíš sa.
 Nedovolíš dokončiť, chceš sa pozerať.